

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування,
регіонального розвитку та містобудування

ВИСНОВОК

від 22 квітня 2020 року
Протокол № 26

**Про проект Закону України про внесення змін до статті 225
Виборчого кодексу України (щодо розміру грошової застави)
(реєстр. № 2769 від 17.01.2020)**

Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування за дорученням Голови Верховної Ради України Д. Разумкова розглянув на своєму засіданні 22 квітня 2020 року проект Закону України про внесення змін до статті 225 Виборчого кодексу України (щодо розміру грошової застави) (реєстр. № 2769), внесений народними депутатами України О.Савчук, І.Крульком, М.Цимбалюком та іншими народними депутатами України.

За визначенням суб'єктів права законодавчої ініціативи даний законопроект внесений з метою усунення дискримінаційного підходу до розміру грошової застави для кандидатів на посаду міського голови у містах з кількістю виборців 90 тисяч і більше та виборчих списків партій до місцевих рад (обласних та міських з кількістю виборців 90 тисяч і більше), що встановлено Виборчим кодексом України, який був прийнятий Верховною Радою України 19 грудня 2019 року та набрав чинності з 1 січня 2020 року. При цьому нормою Кодексу передбачено внесення грошової застави з розрахунку «чотири розміри мінімальної заробітної плати, встановленої на день початку виборчого процесу, на кожні 10 тисяч виборців...».

Автори законопроекту також вважають неприйнятним той факт, що для загальнонаціональних виборів та виборів депутатів обласних та міських (міст з

кількістю виборців 90 тисяч і більше) рад, а також міських голів (міст з кількістю виборців 90 тисяч і більше) застосовуються різні принципи для розрахунку розміру грошової застави. Вказується, що ці принципи є дискримінаційними саме щодо зазначених місцевих виборів, на яких розмір грошової застави у розрахунку на одного виборця в п'ятнадцять разів більше, ніж на парламентських виборах, і в понад двадцять разів більше, ніж на президентських виборах.

Для досягнення поставленої мети у законопроекті пропонується внести зміни до абзацу першого частини другої статті 225 Виборчого кодексу України, визначивши розмір грошової застави у сумі чотири мінімальні заробітні плати, встановленої на день початку виборчого процесу, на кожні 90 тисяч виборців відповідного єдиного обласного, міського виборчого округу для кожного виду виборів окремо. Тобто йдеться про зменшення розміру грошової застави у дев'ять разів.

Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування звертає увагу, що Кодексом належної практики у виборчих справах, ухваленим Венеціанською комісією на 52-ій сесії, визначено, що розмір заставної суми, яку партія або кандидат мусять вносити при реєстрації кандидатами, не повинна бути надмірною.

Також під час засідання було взято до відома Рішення Конституційного Суду України від 30 січня 2002 року № 2-рп/2002, в якому вказувалось, що розмір майнової застави встановлюється залежно від майнової спроможності більшості населення країни, і порушення цієї вимоги може суттєво обмежити кількість претендентів на представницькі мандати, особливо від фінансово малозабезпечених партій та кандидатів у депутати.

Членами Комітету було враховано численні звернення, які надходили на адресу Комітету від органів місцевого самоврядування різних рівнів, політичних партій і місцевих осередків політичних партій щодо необхідності зменшення грошової застави, яка застосовується під час проведення місцевих виборів. Так, про це йшлося у зверненнях Житомирської, Івано-Франківської, Київської, Полтавської, Черкаської, Чернівецької обласних рад, Згурівської, Кіцманської, Котелевської, Обухівської районних рад, Білоцерківської, Бориспільської, Васильківської, Івано-Франківської, Кам'янської, Канівської, Київської, Кропивницької, Полтавської, Рівненської, Сумської, Шепетівської, Яготинської міських рад, Дніпровської районної у місті Херсоні ради.

Під час обговорення законопроекту також було зазначено, що 10 березня 2020 року відбувся комітетський круглий стіл на тему: «Реформування законодавства, що регулює місцеві вибори». Одним із питань, яке розглядалось в ході круглого столу, було питання розміру грошової застави та доцільності використання такого

інструменту на місцевих виборах. Під час заходу народними депутатами України, представниками органів державної влади та органів місцевого самоврядування, громадських організацій, міжнародними партнерами Комітету та експертами, які опікуються питаннями реформування виборчого законодавства, наголошувалося на необхідності зменшення розміру грошової застави.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у висновку від 10 лютого 2020 року до законопроекту відмічає, що за результатами розгляду в першому читанні він може бути прийнятий за основу.

Заслухавши інформацію підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії, з'ясувавши позицію народних депутатів України – членів Комітету, запрошених на засідання осіб та всебічно обговоривши питання, **Комітет у х в а л и в:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої та частини другої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до статті 225 Виборчого кодексу України (щодо розміру грошової застави) (реєстр. № 2769), поданий народними депутатами України О.Савчук, І.Крульком, М.Цимбалюком та іншими народними депутатами України, за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу та в цілому.

2. У разі прийняття законопроекту в цілому Верховній Раді України пропонується доручити Комітету при підготовці тексту Закону на підпис Голові Верховної Ради України здійснити спільно з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України його техніко-юридичне доопрацювання.

3. Доручити виступити на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання Заступнику Голови Комітету, голові підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії, народному депутату України А.Загоруйко.

Голова Комітету

А.КЛОЧКО